

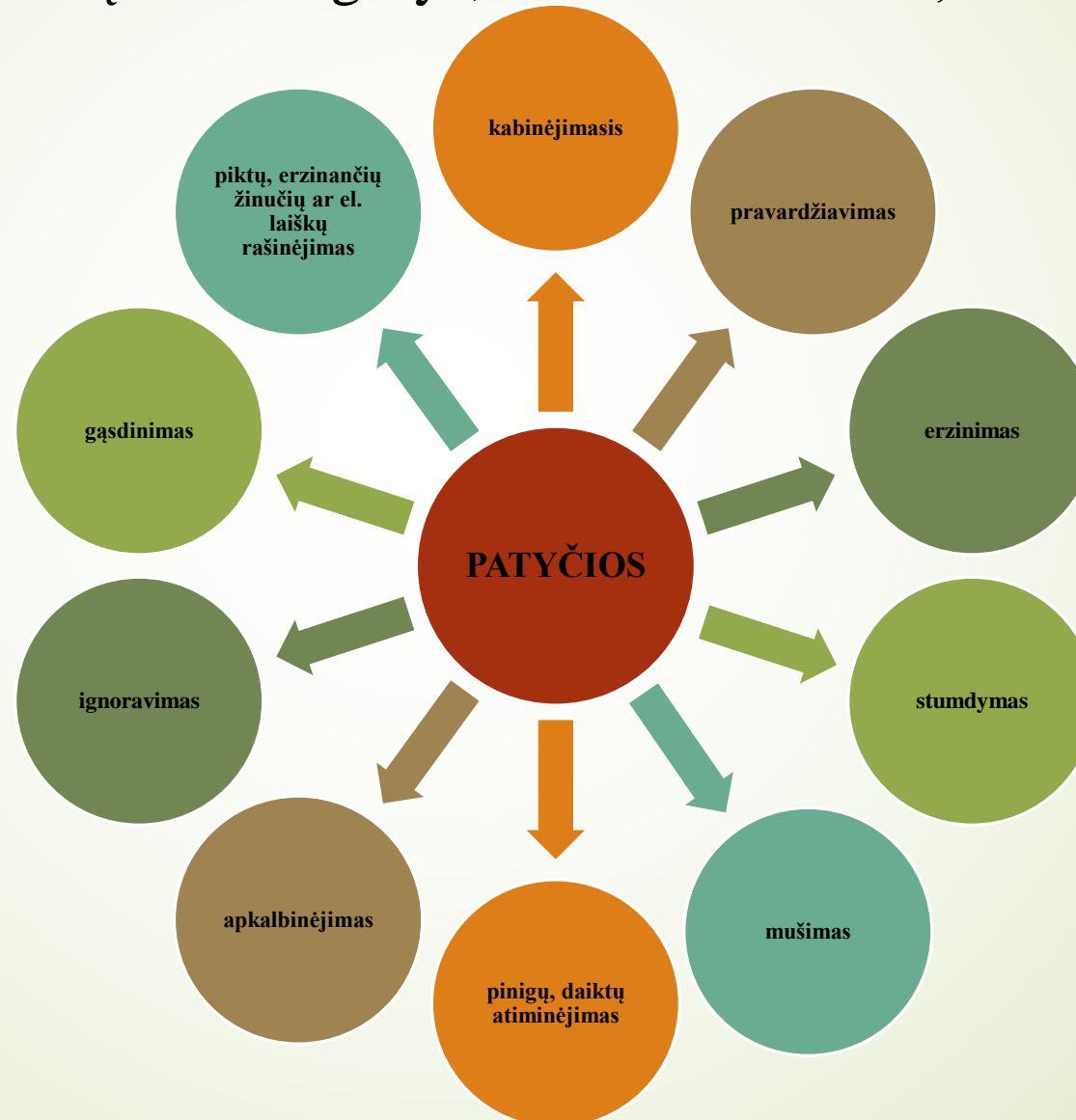
BENDRAUJAME BE PATYČIŲ

Parengė: socialinė pedagogė
Jurgita Belevičiūtė

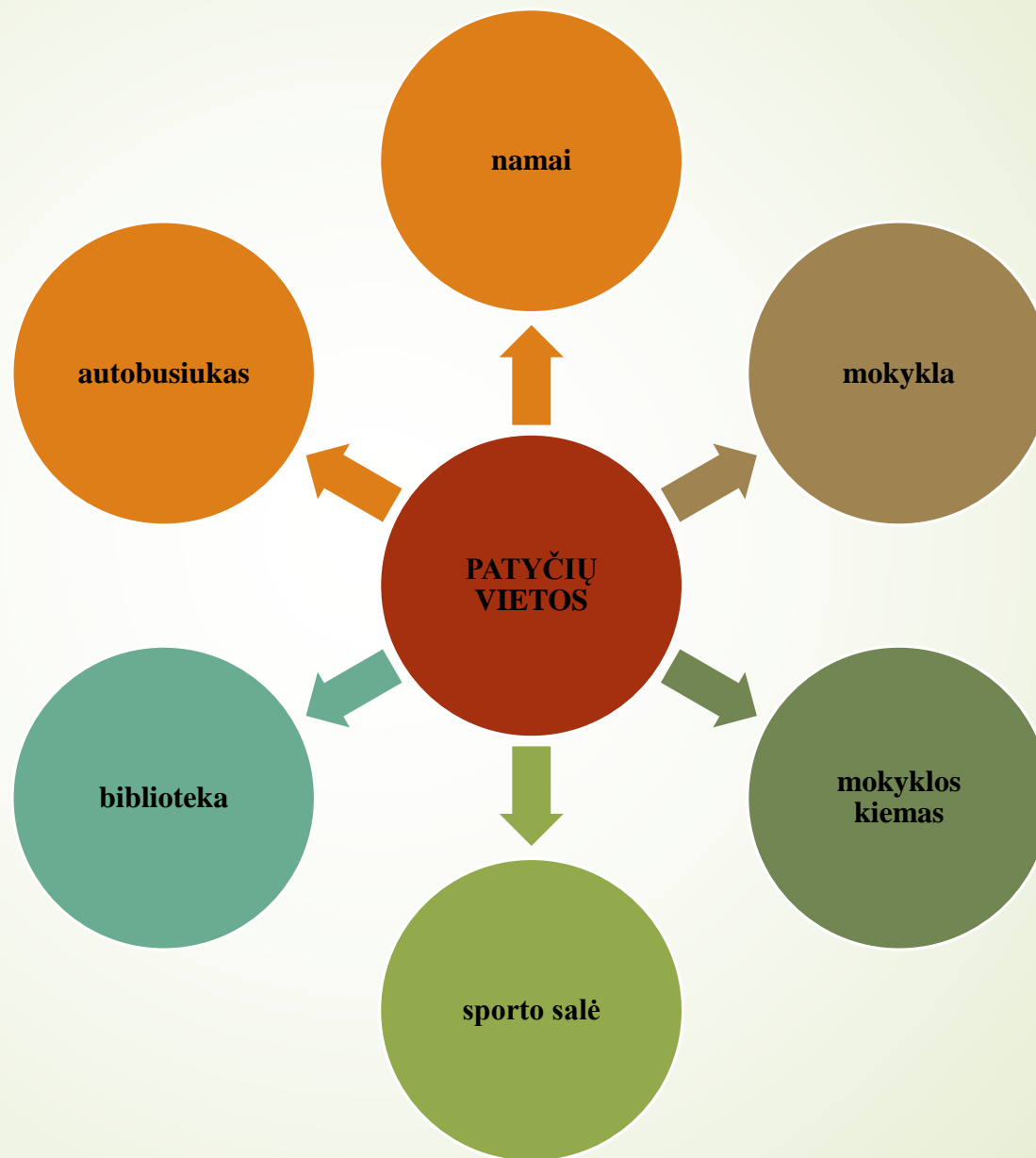
2019, Kalesninkai

KAS YRA PATYČIOS?

Patyčios – tai įvairūs elgesys, kai vaikai žemina, skaudina vieni kitus.

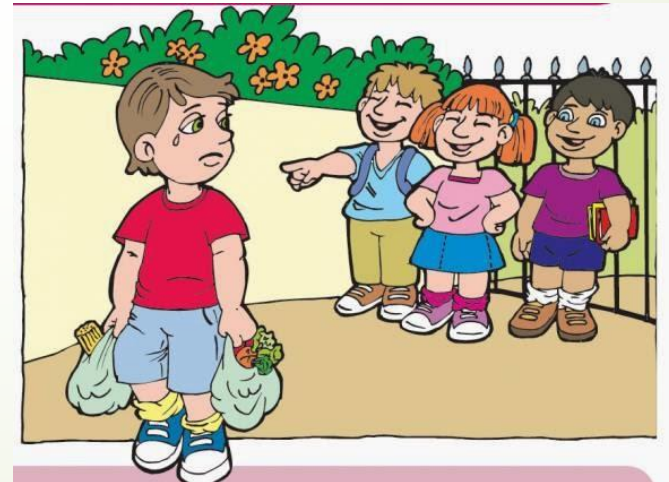
KUR GALIMA SUSIDURTI SU PATYČIOMIS?

KAS TYČIOJASI IŠ KITŲ VAIKŲ?

Skriaudėju gali būti bet kuris vaikas.

Vaikai, kurie tyčiojasi iš kitų, gali būti patys įvairiausi – kaip ir tie vaikai, kurie tampa patyčių aukomis. Jie gali būti neturtingi, bet gali būti ir pasiturintys, gali būti vyresni už tave, bet gali būti ir jaunesni, jie gali būti stiprūs fiziškai, tačiau ne visuomet tyčiojasi tik labai stiprūs vaikai...

VAIKAI TYČIOJASI, NES:

- vieni vaikai tyčiojasi iš kitų, nes mano, kad patyčios padarys jį „kietu biču“;
- kiti tyčiojasi, nes nori jaustis stipresni;
- vaikai gali tyčiotis ir dėl to, kad patys kažkada yra patyrę patyčias ir nori šitaip „atsilyginti“;
- gal tas, kuris tyčiojasi, tiesiog jaučiasi labai blogai ir taip mėgina pasijusti geriau?..
- tiesiog niekas besityčiojančių vaikų nepamoko, nepasako jiems, kad patyčios yra netinkamas ir labai nedraugiškas elgesys...

KAS TAMPA PATYČIŲ TAIKINIAIS IR KODĖL?

Patyčių taikiniu gali tapti bet kuris vaikas – tu, tavo geriausias draugas, tavo bendraklasis ar bendraklasė, vaikas, kuris, atrodo, niekuo neišsiskiria iš kitų, ar vaikas, kuris kažkuo išsiskiria iš kitų vaikų, pavyzdžiui, rusvaplaukis, riestanosis ar turintis negalią...

Į ką pirmiausia atkreipia dėmesį vaikai, skriaudžiantys kitus? Tai:

Išskirtinumas: neretai tyčiotis pradedama pabrėžiant kokį nors vaiko skirtingumą, pavyzdžiui, kūno sudėjimą, plaukų spalvą, drabužius ar ką nors kita.

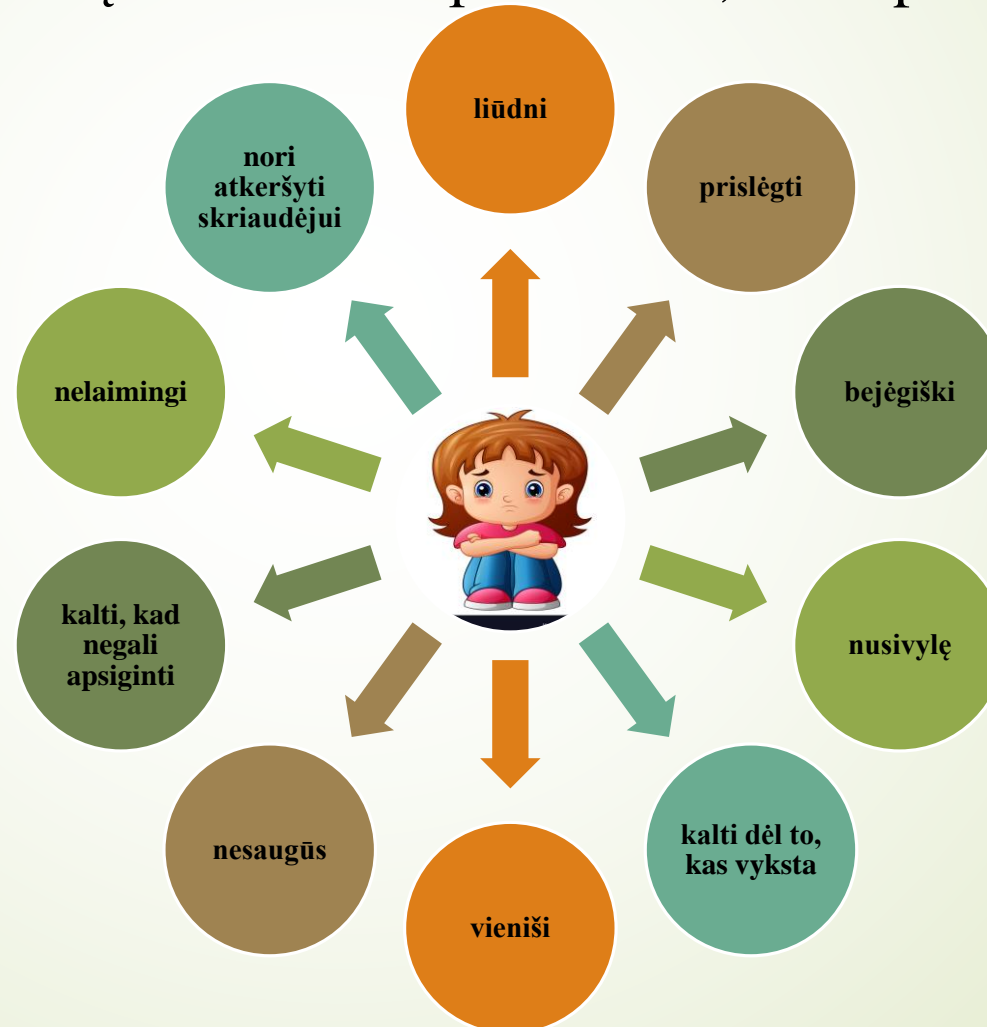
Bejėgiškumas: patyčių tikslas yra iškaudinti, pažeminti kitą vaiką.

Vienišumas: kur kas kebliau žeminti vaiką, kuris nėra vienišas, turi draugų, kurie jį palaiko.

KAIP JAUČIASI TIE, KURIE PATIRIA PATYČIAS?

Vaikas, patiriantis patyčias, atsiduria gana sudėtingoje situacijoje – skaudu ne tik tai, kad yra vienas ar keletas vaikų, kurie tyčiojasi. Skaudu ir dėl to, kad vaikai, esantys šalia, nedrįsta ar nenori padėti tam, kuris patiria patyčias.

KODĒL APIE PATYČIAS SUNKU KALBĒTI?

Galbūt tu zīnai atskaymā, kodēl vaikai apie patiriamas patyčias nepasakoja

suaugusiesiems?.. Sunku kalbēti nes:

„Baisu, kad skriaudējai kerštaus.“ Galbūt tavo baimē sumažēs, jei pasakysim, kad dauguma skriaudēju bijo, kad apie tai, kaip jie elgiasi, sužinos suaugusieji?..

„Nesakysiu apie patyčias, nes nenoriu būti skundiku!“ Neretai vaikai painioja skundimā su pagalbības prašymu.

„Nenoriu jaudinti tēvu.“ Tēvu susijaudinimas ar susirūpinimas yra visiškai natūrali reakcija.

„Gēda, kad pats negaliu apsiginti.“ Labai svarbu pirmiausia sau pačiam pripažinti, kad būna situacijų, su kuriomis vienas negali susidoroti.

„Sunku įrodyti patyčias, todėl neverta sakyti...“. Jei vienas suaugusysis tavimi nepatikėjo, kreiptis pagalbības į kitą žmogų.

„Net jei ir pasakysiu apie tai – situacija vis tiek nepasikeis.“ Dažnai patyčios nesiliauja iš karto – tačiau situacija gali gerėti pamažėle.

KAIP ELGTIS, KAI PATIRI PATYČIAS?

Kaip gali reaguoti, jei susiduri su kitų vaikų patyčiomis?

Papasakok. Pats svarbiausias dalykas, kurį gali padaryti, kai iš tavęs tyčiojama, – papasakoti apie tai kam nors.

Nekreipk dėmesio į priekabautojus. Ryžtingai, tvirtai pasakyk „Ne“, paskui apsisuk ir nueik savo keliu.

Venk tų vietų, kuriose dažnai lankosi skriaudėjai.

Užsirašyk viską (visas įvykių detales), kas tau nutinka, taip pat tai, kaip jautiesi.

Nepulk priešintis skriaudėjams, ypač jei jauti, kad jėgos nelygios.

Nebūk vienas. Dažniausiai skriaudėjai puola vaikus ir paauglius, kurie yra vieni.

KAIP GALI PADĒTI DRAUGUI, PATIRIANČIAM PATYČIAS?

Tu gali padėti tiems, kurie patiria patyčias. Kaip?

Būk draugiškas su vaiku, kuris patiria patyčias.

Paragink vaiką, kuris patiria patyčias, pasipasakoti kam nors: kokiam nors suaugusiajam, kuriuo jis pasitikėtų.

Papasakok kam nors apie tai, ką matei.

Nesityčiok, nors taip elgiasi tavo draugai. Nesityčiodamas tu parodysi skriaudėjams, kad galima elgtis ir kitaip.

KAS GALI PADĒTI?

Tau gali padēti:

Tēvai

Mokytojai

Kiti suaugusieji

Draugai

**Vaiķu linija. Skambink nemokamu
telefono numeriu 116 111**

PARENGTA PAGAL:

- R. Povilaitis, J. S. Jasiulionė. Moku bendrauti be patyčių. Vilnius, 2018, p. 9-30.
- Paveikslėliai - <https://www.google.lt/>